

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	8-49

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“
მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები – გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების 22-ე შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებამა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

ჩვენ მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი
შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 9 ივლისი

**Building a better
working world**

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და გინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

ჩვენ მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი
შპს „იუაის“ სახელით
თბილისი, საქართველო
2021 წლის 9 ივლისი

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2020	2019
შემოსავალი	6	51,739	80,683
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(41,307)	(62,878)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(3,816)	(4,225)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(302)	(2,721)
ცვეთა და ამორტიზაცია	24	(2,714)	(2,900)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	(140)	(296)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	8	(2,894)	(3,582)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		566	4,081
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(451)	(251)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		–	(98)
მეკავშირე საწარმოებში მოგების/(ზარალის) წილი	12	178	(24)
ფინანსური შემოსავალი	15	7,755	6,416
ფინანსური ხარჯები	18	(773)	(1,449)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		7,275	8,675
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		7,275	8,675
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის სრული შემოსავალი		7,275	8,675

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა და სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2021 წლის 9 ივლისს:

ალექსანდრე ხეთაგური
დირექტორი
სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

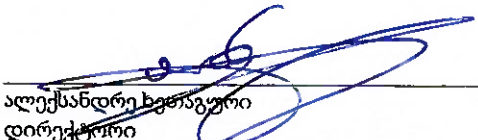
სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2020	2019
შემოსავალი	6	51,739	80,683
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(41,307)	(62,878)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(3,816)	(4,225)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(302)	(2,721)
ცვეთა და ამორტიზაცია	24	(2,714)	(2,900)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	(140)	(296)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	8	(2,894)	(3,582)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		566	4,081
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(451)	(251)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		-	(98)
მეკავშირე საწარმოებში მოგების/(ზარალის) წილი	12	178	(24)
ფინანსური შემოსავალი	15	7,755	6,416
ფინანსური ხარჯები	18	(773)	(1,449)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		7,275	8,675
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		7,275	8,675
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		7,275	8,675

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა და სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2021 წლის 9 ივლისს:

 ალექსანდრე ხოშთავა
 დირექტორი
 სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათას ლარში

	შენიშვნები	2020	2019
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	16,519	17,641
აქტივის გამოყენების უფლება	11	3,674	4,503
არამატერიალური აქტივები	10	808	1,449
საინვესტიციო ქონება		663	732
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტირება	12	876	698
რესტრუქტურირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	13	–	361
გაცემული სესხები	15	–	66,768
სულ გრძელვადიანი აქტივები		22,540	92,152
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		12	10
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	13	6,972	13,153
ავანსები	14	121	1,561
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		12	–
გაცემული სესხები	15	74,340	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	2,803	1,405
სულ მიმდინარე აქტივები		84,260	16,129
სულ აქტივები		106,800	108,281
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	39,382	39,382
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	17	(2,435)	(2,435)
გაუნაწილებელი მოგება		59,392	52,117
სულ კაპიტალი		96,339	89,064
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	11	3,740	3,808
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		3,740	3,808
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	18	333	4,983
წმინდა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება		–	14
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	19	4,714	8,296
საიჯარო ვალდებულება	11	867	1,125
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		807	991
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		6,721	15,409
სულ ვალდებულებები		10,461	19,217
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		106,800	108,281

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	(2,435)	43,442	80,389
წლის სრული შემოსავალი	–	–	8,675	8,675
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	(2,435)	52,117	89,064
წლის სრული შემოსავალი	–	–	7,275	7,275
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,382	(2,435)	59,392	96,339

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნები	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		7,275	8,675
<i>არაფულადი კორექტივები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	24	2,714	2,900
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		–	98
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	7	140	296
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით მიღებული შემოსულობა	8	–	(54)
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხებზე	15	(7,703)	(6,313)
შემოსავალი რესტრუქტურირებულ დებიტორულ დავალიანებაზე			
დარიცხული დისკონტის შემობრუნებაზე	13	–	(103)
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		432	251
ფინანსური ხარჯები	18	773	1,449
მეკავშირე საწარმოებში მოგების/(ზარალის) წილი	12	(178)	24
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		3,453	7,223
<i>საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(2)	3
ცვლილება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში		6,542	(1,509)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		1,440	(1,466)
ცვლილება საგადასახადო აქტივში/კრედიტორულ დავალიანებაში, წმინდა		(26)	(53)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(3,582)	498
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		(184)	(7)
		7,641	4,689
გადახდილი პროცენტი		(773)	(1,480)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		6,868	3,209
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(58)	(45)
არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი თანხები		–	(4)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული ფულადი შემოსავალი		5	21
მიღებული დივიდენდი	12	–	150
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(53)	122
ფინანსური საქმიანობა			
სესხების დაფარვა	18	(4,650)	(2,901)
გადახდა საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი წილისთვის	11	(769)	(848)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(5,419)	(3,749)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		1,396	(418)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	16	1,405	1,819
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2	4
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	16	2,803	1,405

8-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოს კანონმდებლობის ქვეშ რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება. კომპანია რეგისტრირებულია და მდებარეობს საქართველოში. მისი იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, ქიზიყის ქ. #13. საწარმოს ძირითადი საქმიანობებია ბუნებრივი აირის რეალიზაცია საბითუმო მომხმარებლებზე, შემოსავალი გაზგასამართი სადგურებიდან და შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარებიდან.

კომპანიის აქციების 100%-ს ფლობს კომპანია „Alphard Gas Holdings B.V.“ (შემდგომში „Alphard“). „Alphard“-ის მფლობელი და მაკონტროლებელი მხარეა კომპანია „Cooperatief Menkent UA“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), რომელიც ნიდერლანდებში რეგისტრირებულ საწარმოს წარმოადგენს. საწარმოს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (შემდგომში „სოკარი“), რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს აზერბაიჯანის სახელმწიფო.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერების მიერ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა კრება, როგორც წესი, ტარდება საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის მეორე ნახევარში. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ბ) შემოსავლის აღიარება

ამონაგები მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან განისაზღვრება მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ანაზღაურების საფუძველზე და არ მოიცავს მესამე მხარეთა სახელით მოკრებილ თანხებს. კომპანია შემოსავალს მაშინ აღიარებს, როდესაც პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს კლიენტს გადასცემს. ამონაგების აღიარდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით.

მრავალეპემენტოვანი ხელშეკრულებების დროს კომპანია თითოეულ მომსახურებას ცალკე აღნიშნავს, თუ მათი გამიჯვნა შესაძლებელია. ანაზღაურება გადანაწილდება სხვადასხვა მომსახურებაზე მათი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასები განისაზღვრება იმ პრაის-ლისტის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია ყიდის მისი ოპერაციების დამუშავების და ტექნიკური მომსახურებებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

კომპანია შემოსავალს მაშინ აღიარებს, როდესაც ის აკმაყოფილებს შესასრულებელ მოვალეობებს, ე.ი. პროდუქტზე ან მომსახურებაზე კონტროლს კლიენტს გადასცემს.

კომპანია შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპალად გამოდის თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ. კომპანიამ დაასკვნა, რომ ის პრინციპალის სახით მოქმედებს შემოსავლების მომტან ყველა გარიგებაში (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი კლიენტისთვის გადაცემამდე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანია ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის შემოსავლებს:

(i) ბუნებრივი აირის რეალიზაცია

კომპანია ყიდის სოციალურ და კომერციულ გაზს იურიდიულ პირებზე, რომლებიც მოიცავს გაზის სხვა დისტრიბუციის კომპანიებს და კომერციულ მომხმარებლებს. შემოსავლის აღიარება ხდება კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე, რაც დასტურდება მიღება-ჩაბარების აქტით თვის ბოლოს.

(ii) საიჯარო შემოსავალი

ქონების იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე.

(iii) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიხების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები შესულია მოგება ან ზარალში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის მუხლში.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ გადახდილ საფასურზე. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. კომპანიას არ აქვს სახელშეკრულებო აქტივები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს კომპანიის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) გადასახადები

(i) მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა ბასს (IAS) 12-ის (მოგებიდან გადასახადები) მოქმედების სფეროში არ ხდება და აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სრული შემოსავლის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა, რომელიც ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისგან დაბრუნებას ან საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას, შესულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წმინდა საგადასახადო აქტივების ან წმინდა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანების ნაწილში.

(iii) წმინდა საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით.

ამიტომ კომპანია ყველა საგადასახადო კრედიტორულ და დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ასეთი თვითღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება, და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოსაყვანად და დანიშნულების ადგილამდე მიტანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს, ასევე მოწყობილობის და აღჭურვილობის დეტალის გამოცვლის ხარჯს და სესხით სარგებლობის დანახარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტებისთვის, აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცილებელი, კომპანია მათ ცვეთას არიცხავს ცალ-ცალკე, თითოეულის სასარგებლო გამოყენების ვადის მიხედვით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯი გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ნაწილის გამოცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ მოსალოდნელია ამ ნაწილიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და თუ შეიძლება მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო საშუალო ვადა ასეთია:

მილსადენები	25 წელი
შენობა-ნაგებობები	25 წელი
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	8 წელი
კომპიუტერები	5 წლამდე
სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5 წლამდე
სხვა	5 წლამდე

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ე) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით ფასდება. შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც იარსებებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი, სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში, მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო შვიდწლიან ვადაზე. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და მისი აღიარება ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტისას მოგებაში ან ზარალში.

(ვ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

(i) კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადებს შორის მოკლე ვადაზე 2-დან 9 წლამდე პერიოდისთვის.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში *არაფინანსური აქტივების გაუფასურება*.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშობა ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12-ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

(ii) კომპანია, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგებაში ან ზარალში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიისეულ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით („ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია ის საკუთარ ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს და სხვა სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას.

მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

ვადაგადაცილებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ამოსაღებად კომპანია აფორმებს ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულებებს, რათა მომხმარებლებმა შეძლონ თანხის ნაწილ-ნაწილ, ყოველთვიურად გადახდა. კომპანია რესტრუქტურიზებულ დებიტორულ დავალიანებას პროცენტს არ არიცხავს; შესაბამისად, რესტრუქტურიზაციის შედეგად მიღებულ ზარალს იგი ასახავს იმ თანხის სახით, რომელიც რესტრუქტურიზაციამდე ვადაგასული დებიტორული დავალიანების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და რესტრუქტურიზაციის თარიღით მის სამართლიან ღირებულებას შორის არსებული განსხვავების ტოლია. რესტრუქტურიზებული დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მსგავსი სესხებისათვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა; ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივებთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გზით. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ განმარტებითი შენიშვნები მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ (მე-5 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა).

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას და სესხებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამომდინარეობს ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

კომპანია არ ფლობს ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც მიმოქცევაშია აქტიურ ბაზრებზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე ბრუნვაში არაა, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით. ასეთი მეთოდები შეიძლება ეფუძნებოდეს სამართლიანი პირობებით ადრეულ წარსულში შემდგარ საბაზრო გარიგებებს, არსებითად ანალოგიური სხვა ინსტრუმენტის მიმდინარე სამართლიანი ღირებულების გამოყენებას, დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზს ან შეფასების სხვა მოდელებს. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-20 შენიშვნაში.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა შესყიდვის ღირებულებას, ფიფო (FIFO) აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით, ან საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს და მოიცავს მარაგების შემენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) არაფინანსური აქტივების ტესტირება გაუფასურებაზე

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი.

ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) არაფინანსური აქტივების ტესტირება გაუფასურებაზე (გაგრძელება)

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის ფასდება არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(კ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(ლ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

(მ) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმო ისეთი სამეურნეო ერთეულია, რომელშიც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს. მნიშვნელოვანი გავლენა გულისხმობს ინვესტიციის ობიექტის ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის გადაწყვეტილებებში მონაწილეობის უფლებამოსილებას, მაგრამ არა კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს აღნიშნულ პოლიტიკაზე. კომპანიის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში აღირიცხება კაპიტალ-მეთოდით.

კაპიტალ-მეთოდის თანახმად, მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად კორექტირდება, რომ ასახოს მეკავშირე საწარმოში კომპანიის მიერ ფლობილ წმინდა აქტივებში შეძენის თარიღიდან მომხდარი ცვლილებები. მეკავშირე საწარმოსთან დაკავშირებული გუდვილი შედის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში და მისი გაუფასურებაზე გამოცდა ცალკე არ ხდება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში (გაგრძელება)

სრული შემოსავლის ანგარიშგება ასახავს მეკავშირე საწარმოს ოპერაციების შედეგებში კომპანიის წილს. ნებისმიერი ცვლილება მეკავშირე საწარმოების სხვა სრულ მოგებაში წარმოდგენილია, როგორც საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის ნაილის სახით. ამასთან, როდესაც მეკავშირე საწარმოს კაპიტალში პირდაპირ არის აღიარებული ცვლილება, კომპანია ნებისმიერ ცვლილებაში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მის წილს აღიარებს საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში. კომპანიასა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი აღმოიფხვრება, მეკავშირე საწარმოში არსებული წილის შესაბამისად.

მეკავშირე საწარმოში კომპანია მოგების ან ზარალის წილის მთლიანი თანხა ნაჩვენებია სრული შემოსავლის ანგარიშგების დასაწყისში, საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგების გარეთ და ის წარმოადგენს მოგებას ან ზარალს გადასახადით დაბეგვრის შემდეგ და არასაკონტროლო პაკეტს მეკავშირე საწარმოს შვილობილ კომპანიებში.

მეკავშირე საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იგივე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც წარმოდგენილია კომპანიის ანგარიშგებაში. საჭიროების შემთხვევაში კეთდება კორექტირებები სააღრიცხვო პოლიტიკების კომპანიის პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

კაპიტალ-მეთოდის გამოყენების შემდეგ, კომპანია განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა გაუფასურების ზარალის აღიარება მის მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციაზე. თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში, კომპანია განსაზღვრავს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიცია გაუფასურებულია. თუ არსებობს ამგვარი მტკიცებულება, კომპანია დაიანგარიშებს გაუფასურების ოდენობას მეკავშირე საწარმოს ანაზღაურებად ღირებულებასა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის განსხვავების სახით და შემდეგ ზარალს მოგებაში ან ზარალში აღიარებს, როგორც “მეკავშირე საწარმოს მოგების წილს”.

მეკავშირე საწარმოზე მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის შემთხვევაში, კომპანია ახდენს გაუნაწილებელი ინვესტიციის შეფასებასა და აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით. მნიშვნელოვანი გავლენის დაკარგვის მომენტისთვის მეკავშირე საწარმოს საბალანსო ღირებულებასა და გაუნაწილებელი ინვესტიციისა და გასვლის ამონაგების სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

რამდენიმე ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2020 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 9 და ბასს (IAS) 39-ის ცვლილება „საპროცენტო განაკვეთის საბაზისო რეფორმა“;
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები;
- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“ (ძალაშია 2020 წლის 1 ივნისის მდგომარეობით).

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება „ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“

2020 წლის იანვარში ბასსს-მა გამოცა ბასს (IAS) 1-ის 69-დან 76-მდე პუნქტების ცვლილება - მოკლე და გრძელვადიანი ვალდებულებების კლასიფიცირების მოთხოვნების განსასაზღვრად. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რას გულისხმობს ანგარიშსწორების დაფარვის უფლება;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის;
- ▶ ამ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს შესაძლებლობა იმისა, რომ საწარმო ისარგებლებს გადავადების უფლებით;
- ▶ რომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში განივთებული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად იქნება წილობრივი ინსტრუმენტი, ვალდებულების ვადები არ იმოქმედებს მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს დაწყებული და მისი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მისი გამოყენება რეტროსპექტულად უნდა მოხდეს. დღეისათვის კომპანია აფასებს ცვლილებების გავლენას მიმდინარე პრაქტიკაზე და დასჭირდება თუ არა არსებულ სასესხო ხელშეკრულებებს ხელახალი შეთანხმება.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

„კონცეპტუალური საფუძვლების საცნობარო ინფორმაცია“ – ფასს სტანდარტების ცვლილებები

2020 წლის მაისში ბასს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 3-ის („საწარმოთა გაერთიანება, კონცეპტუალური საფუძვლების საცნობარო ინფორმაცია“) ცვლილება. ამ ცვლილების მიზანია 1989 წელს გამოცემულ სტანდარტზე „ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის საფუძველი“ საცნობარო ინფორმაციის ჩანაცვლება 2018 წლის მარტში გამოცემული სტანდარტით „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები“, მისი მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ცვლილების გარეშე.

პოტენციური „მე-2 დღის“ შემოსულობების ან ზარალის თავიდან ასარიდებლად საბჭომ ფასს (IFRS) 3-ის აღიარების პრინციპის გამონაკლისი შემთხვევა განსაზღვრა, რომელიც წარმოიშვება ისეთ ვალდებულებებზე და პირობით ვალდებულებებზე, რომლებიც, ცალკე გაწევის შემთხვევაში, ბასს (IAS) 37-ის ან ფასიკ (IFRIC) 21-ის („მოსაკრებლები“) ფარგლებში მოხდება.

ამავდროულად, საბჭომ გადაწყვიტა ფასს (IFRS) 3-ის არსებული სახელმძღვანელო მითითების განმარტება პირობითი აქტივებისთვის, რომელზეც არ იმოქმედებს „ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პრინციპებზე“.

ცვლილებები ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მისი გამოყენება პერსპექტიულად ხდება.

ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე – ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება

2020 წლის მაისში ბასს-მა გამოსცა „ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“, რომელიც საწარმოებს უკრძალავს ძირითადი საშუალების ღირებულებიდან წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი ამონაგების გამოკლებას, ამგვარი აქტივის ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ფორმით ფუნქციონირებისთვის საჭირო ადგილმდებარეობაზე და მდგომარეობაში მოყვანის დროს. ამის ნაცვლად, საწარმოო აღიარებს ამონაგებს ამგვარი ერთეულების რეალიზაციიდან და მათი წარმოების ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში.

ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს და ამ პერიოდის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ის რეტროსპექტიულად უნდა იქნას გამოყენებული იმ ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდა ყველაზე ადრე წარმოდგენილი პერიოდის დაწყებისას ან მის შემდეგ, როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ამ ცვლილებას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

„დამამძიმებელი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ – ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება

2020 წლის მაისში ბასსს-მა გამოსცა ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება იმის განსასაზღვრად, საწარმოს რომელი ხარჯი საჭიროებს გათვალისწინებას იმის განსაზღვრისას ხელშეკრულება დამამძიმებელია, თუ ზარალის მომტანი.

ეს ცვლილება „პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯების მიდგომაზე“ ვრცელდება. საქონლის ან მომსახურებების მიწოდების ხელშეკრულებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს ზღვრული ხარჯებს და სახელშეკრულებო საქმიანობებთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯების განაწილებას. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და ისინი გამოირიცხება, სანამ გარკვევით არ იქნება განსაზღვრული, რომ ისინი ერიცხება ხელშეკრულების კონტრაქტს.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. კომპანია ამ ცვლილებებს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში, რომლისთვისაც მას ჯერ არ შეუსრულებია ყველა ვალდებულება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში, რომელშიც მან პირველად გამოიყენა ხსენებული ცვლილებები.

ფასს (IFRS) 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტები – გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის“

ფასს სტანდარტების 2018-2020 წლების გაუმჯობესების პროცესის შემადგენელი ნაწილის სახით, ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 9 სტანდარტის ცვლილება. ცვლილება იძლევა იმ გადასახდელების კლასიფიცირებას, რომლებსაც მიმართავს საწარმო იმის განსაზღვრებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ვადები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ვადებისგან. ეს მოიცავს მხოლოდ მსესხებელსა და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ გადახდებს, მათ შორის მსესხებლის ან გამსესხებლის მიერ სხვა პირის სახელით განხორციელებულ ან მიღებულ გადახდებს. საწარმო იყენებს ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებას, რომელიც იცვლება ან გადაიცვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღეს ან შემდეგ, რომელშიც პირველად გამოიყენება ცვლილება.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია მისი ვადაზე ადრე მიღება. კომპანია გამოიყენებს ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებებს, რომლებიც იცვლება ან გადაიცვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღეს ან შემდეგ, რომელშიც პირველად გამოიყენება ცვლილება.

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება კომპანიაზე.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

სხვა გამოცემული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ შესულა ძალაში. მოსალოდნელი არ არის, რომ ეს სტანდარტები გავლენას მოახდენენ კომპანიაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 – „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი კომპანიები, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს;
- ▶ ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ – დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ განსჯას და ვარაუდს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში

კომპანია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოში სს „საქორგაზში“ 13.7%-ს ფლობს. ითვლება, რომ 20%-იანი ან უფრო ნაკლები ხმის უფლების მქონე წილის ფლობა არ წარმოშობს მნიშვნელოვან გავლენას, თუ არ მოხდება იმის მკაფიოდ დემონსტრირება, რომ ფაქტობრივად მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს. სს „საქორგაზის“ შემთხვევაში, მიუხედავად 20%-ზე ნაკლები წილისა, ხელმძღვანელობის აზრით კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ინვესტიციის ობიექტზე, რადგან კომპანიას და სს „საქორგაზს“ ერთი ხელმძღვანელობა ჰყავს, მათი საქმიანობები მნიშვნელოვნად გადაიკვეთება და ხელმძღვანელობა ერთობლივად იღებს ორივე საწარმოსთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) არაფინანსური აქტივების ტესტირება გაუფასურებაზე

გაუფასურება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, რომელიც წარმოადგენს აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულება გამოიანგარიშება ანალოგიური აქტივების გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შესრულებული გაყიდვის გარიგებებიდან მიღებული მონაცემების საფუძველზე ან ემპირიული ფასების მიხედვით, რასაც აკლდება აქტივის გასხვისებასთან დაკავშირებული ზღვრული ხარჯები. გამოყენების ღირებულების გაანგარიშება ხდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით. ფულადი ნაკადები მიიღება ხელმძღვანელობის პროგნოზებიდან მომდევნო ხუთი წლისთვის და არ მოიცავს რესტრუქტურისაციას, რომელთა ვალდებულებაც კომპანიას ჯერ არ აუღია ან მნიშვნელოვან სამომავლო ინვესტიციებს, რომლებიც გააუმჯობესებს შემოწმებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის, როგორც აქტივის ეფექტურობას.

ხელმძღვანელობამ ჩაატარა მაჩვენებლების ანალიზი, რომლის მიხედვითაც აქტივები შესაძლოა გაუფასურდეს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მან ვერ მოახდინა გარე ან შიდა ფაქტორების გამოვლენა, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიონ არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ii) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების და გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია აღიარებს რეზერვებს სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და იყენებს სტანდარტის გამარტივებულ მიდგომას.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება ზოგადი მიდგომის გამოყენებით, ხოლო დეფოლტის ალბათობა ეფუძნება შიდა საკრედიტო რეიტინგზე და „Moody's“ სარეიტინგო სააგენტოს დეფოლტისა და რეიტინგის მიგრაციის სტატისტიკური მონაცემების შესაბამის დეფოლტის ალბათობაზე.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), კომპანიამ განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო.

ამგვარად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოსალოდნელი არაუზრუნველყოფილი თანხების რეზერვი 3,685 ლარის (2019 წ.: 3,545 ლარი) ოდენობით სავალო ფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო ზარალის საუკეთესო შეფასებაა (მე-7 და მე-13 შენიშვნები).

(iii) რესტრუქტურულიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანების ამოღების ხელშესაწყობად კომპანია აფორმებს ხელშეკრულებებს ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურულიზაციის მიზნით, რომლის მიხედვითაც მომხმარებლები დავალიანებას ნაწილ-ნაწილ, ყოველთვიური შენატანების სახით გადაიხდიან. კომპანია რესტრუქტურულიზებულ სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას რესტრუქტურულიზაციის დღეს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც მიიღება მოსალოდნელი ყოველთვიური ფულადი ნაკადის შემოდიანების დისკონტირებით იმ პერიოდში კომერციული ბანკების მიერ გაცემული სესხების საშუალო საბაზრო განაკვეთის გამოყენებით (საქართველოს ეროვნული ბანკის პერიოდული ბიულეტენის მიხედვით). პროცენტის საბაზრო განაკვეთი და მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები დიდ გავლენას ახდენს რესტრუქტურულიზაციის დღეს ამ დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაზე (13-ე შენიშვნა).

6. შემოსავალი

კომპანია ყიდის სოციალურ და კომერციულ გაზს იურიდიულ პირებზე. შემოსავლის აღიარება ხდება კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე, რაც დასტურდება მიღება-ჩაბარების აქტით თვის ბოლოს.

	2020	2019
შემოსავალი ბუნებრივი აირის რეალიზაციიდან	47,398	76,284
სხვა შემოსავალი	1,257	1,312
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	48,655	77,596
საიჯარო შემოსავალი	3,084	3,087
სულ შემოსავალი	51,739	80,683

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. შემოსავალი (გაგრძელება)

კოვიდ-19-ის გავლენა

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. არსებობს პანდემიით გამოწვეული გლობალური შენელების მასშტაბების და ქართულ ეკონომიკაზე მისი გავლენის განსაზღვრასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. კოვიდ-19-ის ინფიცირების პირველი შემთხვევა საქართველოს დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა 2020 წლის თებერვალში დაადასტურა. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კოვიდ-19-ის გავრცელების შემაკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ გამოუწვევია კომპანიის ოპერაციების შეწყვეტა, რადგან გაზის გაყიდვა მთავრობის ოქმით იყო დაშვებული, თუმცა იქედან გამომდინარე, რომ კომპანიის შემოსავალი ბუნებრივი აირის რეალიზაციიდან დიდად არის დამოკიდებული იურიდიული პირების მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის რაოდენობაზე, ის მნიშვნელოვნად შემცირდა, საქართველოს მთავრობის მიერ კოვიდ-19-ის გავრცელებასთან ბრძოლის ფარგლებში შემოღებული შეზღუდვების შედეგად. კომპანია აკონტროლებს ვირუსის გავრცელების გავლენას მის საქმიანობაზე. თანამშრომლები იცავენ საქართველოს მთავრობის მიერ გაცემულ ყველა ოფიციალურ სახელმძღვანელო მითითებას, რათა დაიცვან თავისი ხალხი და უზრუნველყონ საქმიანობის უწყვეტობა. ხელმძღვანელობის აზრით მომდევნო წლებში ვითარება გამოსწორდება, რადგან მისი საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, კომპანია არ მოელის, რომ კოვიდ-19-ს არსებით უარყოფითი გავლენა ექნება კომპანიის უნარზე, განაგრძოს არსებობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	2020	2019
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	6,972	13,153
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	807	991

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, ამ კლიენტებს გაზი მიაწოდოს. იმ შესასრულებელ მოვალეობებთან დაკავშირებით მიღებული ავანსების (807 ლარის ოდენობით) შემოსავალში აღიარება, რომლებიც არ დაკმაყოფილა ანგარიშგების თარიღისთვის, მოსალოდნელია 2021 წლის განმავლობაში. საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში სახელშეკრულებო ვალდებულებებში შესული 991 ლარი კომპანიამ აღიარა 2020 წლის შემოსავლად.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. შექმნილი ანარიცხები, წმინდა

	სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რეზერვი (მე-13 შენიშვნა)	გაცემული სესხების რეზერვი (მე-15 შენიშვნა)	სულ
2019 წლის 1 იანვარი	2,231	1,018	3,249
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	169	127	296
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,400	1,145	3,545
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	–	140	140
ანარიცხების ჩამოწერა	(2,371)	–	(2,371)
2020 წლის 31 დეკემბერი	29	1,285	1,314

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა

	2020	2019
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით მიღებული შემოსულობა	–	(54)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი, სულ	–	(54)
IT და ტექნიკური მხარდაჭერა	1,044	821
პროფესიული მომსახურება	712	679
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	375	602
დაცვა-უსაფრთხოება	167	161
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	139	212
ბუნებრივი აირის სისტემის რეგულირების მოსაკრებელი	84	147
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	37	48
მოკლევადიანი და დაბალფასიანი საიჯარო ხარჯი	13	323
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	11	161
სხვა	312	482
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	2,894	3,636
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯი, წმინდა	2,894	3,582

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

თვითღირებულება	მიწა	მილსა- დენები	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანად- გარები და აღჭურ- ვილობა	სატრანს- პორტო საშუალე- ბები და ავეჯი	კომპიუ- ტერები	სხვა	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
2019 წლის 1 იანვარს	280	17,087	1,435	1,790	866	181	164	278	22,081
შესყიდვები	-	-	-	6	10	6	23	-	45
გასვლები	-	-	-	(111)	(56)	(2)	-	-	(169)
2019 წლის 31 დეკემბერს	280	17,087	1,435	1,685	820	185	187	278	21,957
შესყიდვები	-	-	1	-	-	51	-	6	58
გასვლები	-	-	(1)	(2)	-	(2)	-	-	(5)
2020 წლის 31 დეკემბერს	280	17,087	1,435	1,683	820	234	187	284	22,010
ცვეთა									
2019 წლის 1 იანვარს	-	2,138	201	270	308	126	99	-	3,142
ცვეთის ხარჯი	-	716	65	238	151	28	26	-	1,224
გასვლები	-	-	-	(1)	(49)	-	-	-	(50)
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	2,854	266	507	410	154	125	-	4,316
ცვეთის ხარჯი	-	716	65	210	141	16	27	-	1,175
გასვლები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2020 წლის 31 დეკემბერს	-	3,570	331	717	551	170	152	-	5,491
წმინდა საბალანსო ღირებულება									
2019 წლის 31 დეკემბერს	280	14,233	1,169	1,178	410	31	62	278	17,641
2020 წლის 31 დეკემბერს	280	13,517	1,104	966	269	64	35	284	16,519

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზოგიერთი მილსადენით და მიწის ნაკვეთით უზრუნველყოფილია ადგილობრივი ბანკებიდან აღებული სესხები (მე-18 შენიშვნა).

10. არამატერიალური აქტივები

	2020	2019
თვითღირებულება	3,933	3,933
დაგროვილი ამორტიზაცია	(3,125)	(2,484)
არამატერიალური აქტივები, წმინდა	808	1,449

არამატერიალური აქტივები უმეტესად პროგრამული უზრუნველყოფისგან შედგება. 2020 და 2019 წლებში, კომპანიას ჰქონდა 0 და 4 ლარის შესყიდვები და შესაბამისად დარიცხული ამორტიზაციის ხარჯი 641 და 588 ლარის ოდენობით.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და იჯარები

(ა) იჯარა – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას აქვს საოფისე შენობის, გაზგასამართი სადგურების და ავტოსადგომების საიჯარო ხელშეკრულებები 2-დან 9 წლამდე საიჯარო ვადებით. კომპანია ასევე ფლობს მანქანა-დანადგარების კონკრეტულ იჯარას 12-თვიანი ან ნაკლები საიჯარო ვადით და დაბალფასიანი საოფისე მოწყობილობების იჯარებს. ამ იჯარებისთვის, კომპანია სარგებლობს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისგან გათავისუფლების უფლებით. ქვემოთ განსაზღვრულია აღიარებული გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების საბალანსო ღირებულება:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	119	6,179	6,298
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტა	–	(707)	(707)
ცვეთის ხარჯი	(24)	(1,064)	(1,088)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	95	4,408	4,503
ცვეთის ხარჯი	(24)	(805)	(829)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	71	3,603	3,674

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	4,933	6,298
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	402	582
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	443	244
გადახდები	(1,171)	(1,430)
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა	–	(761)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,607	4,933
მიმდინარე	867	1,125
გრძელვადიანი	3,740	3,808

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2020	2019
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების ხარჯის ამორტიზაცია	829	1,088
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	402	582
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	443	244
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით მიღებული შემოსულობა (მე-8 შენიშვნა)	–	(54)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	1,674	1,860

2020 წელს კომპანიას იჯარებზე ჰქონდა მთლიანი ფულადი ნაკადები 1,171 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 1,430 ლარი).

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და იჯარები (გაგრძელება)

(ბ) იჯარა – კომპანია, როგორც მფლობელი

კომპანია იჯარით გასცემს მილსადენებს სს „საქორგაზს“ და შპს „სოკარ ჯორჯია გაზზე“ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები). ხელშეკრულების საშუალო საიჯარო ვადაა ერთი წელი. 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომავალი მინიმალური მისაღები საიჯარო თანხები არაგაუქმებად საოპერაციო იჯარებზე 2,928 ლარს მოიცავდა.

12. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტირება

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ფლობს 50%-იან წილს კომპანიაში შპს „ჯორჯიან პლასტიკ პაიპსი“, რომელიც ჩართულია ინდუსტრიული პლასტმასის მიღების წარმოებაში, ასევე 13.7%-იან წილს კომპანიაში სს „საქორგაზი“ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო). მეკავშირე საწარმოები დაფუძნებულია და ბიზნეს-ოპერაციებს ასრულებენ საქართველოში. კომპანიის წილი მეკავშირე კომპანიებში კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება. სს „საქორგაზის“ წმინდა ზარალი წინა რამდენიმე წლის განმავლობაში და ინვესტიციის ღირებულება სრულად გაუფასურებულია 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის ინვესტიციის ფინანსური ინფორმაციის შემაჯამებელი ინფორმაცია:

შპს „ჯორჯიან პლასტიკ პაიპსი“

	2020	2019
მიმდინარე აქტივები	1,461	901
გრძელვადიანი აქტივები	388	500
მიმდინარე ვალდებულებები	(97)	(5)
კაპიტალი	1,752	1,396
კომპანიის წილი კაპიტალში – 50%	876	698
კომპანიის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება	876	698

	2020	2019
შემოსავალი	2,819	1,200
მოგება/(ზარალი)	356	(48)
წლის განმავლობაში კომპანიის მოგების/(ზარალის) წილი	178	(24)
მიღებული დივიდენდის გამოკლებით	–	(150)
წმინდა ზრდა/(კლება) ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებაში	178	(174)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მეკავშირე საწარმოს არ ჰქონდა არსებითი პირობითი ან კაპიტალური ვალდებულებები.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტირება (გაგრძელება)

სს „საქორგაზი“

	2020	2019
მიმდინარე აქტივები	19,414	20,265
გრძელვადიანი აქტივები	139,076	152,634
მიმდინარე ვალდებულებები	(147,264)	(81,305)
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(16,762)	(98,126)
კაპიტალი	(5,536)	(6,532)
კომპანიის წილი კაპიტალში – 13,7%	(758)	(895)
კომპანიის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება	–	–

	2020	2019
შემოსავალი	79,592	65,681
წლის მოგება/(ზარალი)	996	(3,348)
წლის განმავლობაში კომპანიის მოგების წილი – 13.7%	137	–

რადგან სს „საქორგაზი“ წინა რამდენიმე წლის განმავლობაში გამოიმუშავა წმინდა ზარალი და მას ნეგატიური კაპიტალი ჰქონდა.

13. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	2020	2019
გრძელვადიანი		
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ა)	–	361
	–	361
მიმდინარე		
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ბ)	3,936	11,063
სხვა დებიტორული დავალიანება (გ)	3,065	3,949
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მიმდინარე ნაწილი (ა)	–	541
გამოკლებული: რეზერვი (მე-7 შენიშვნა)	(29)	(2,400)
	6,972	13,153

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

(ა) რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

მომხმარებელთაგან ვადაგადაცილებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ამოღების ხელშესაწყობად, კომპანია მომხმარებელთან დებს რესტრუქტურიზაციის შესახებ შეთანხმებებს, რომელთა შესაბამისადაც ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების გადანაწილება მომავალ პერიოდებზე ყოველთვიური თანაბარი შენატანებით. ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანებები ნაწილდება მომავალ პერიოდებზე თანაბარი ყოველთვიური შენატანებით. მომხმარებელთა რესტრუქტურიზებულ დებიტორულ დავალიანებას არ ერიცხება პროცენტი. ხელმძღვანელობის აზრით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურიზაციის შედეგად საგრძნობლად იცვლება არსებული ფინანსური აქტივის პირობები და ეს აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი სავაჭრო დებიტორული დავალიანების დაფარვა და ახალი რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება. მისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ახალი ფინანსური აქტივების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კომერციული ბანკების მიერ მსგავსი მომხმარებლებისთვის შეთავაზებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული და საბანკო სტატისტიკის ბიულეტენის მიხედვით).

2019 წელს, კომპანიამ გააფორმა რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულება ერთ კლიენტთან 248 ლარის ოდენობით თანხაზე. საპროცენტო შემოსავლებმა რესტრუქტურიზაციით დებიტორული დავალიანების დისკონტის ამორტიზაციიდან 2019 წელს 103 ლარი შეადგინა.

(ბ) სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანების პროცენტი არ ერიცხება, გამოხატულია ლარში და ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, როგორც წესი, 30-დღიან ვადაში იფარება.

(გ) სხვა დებიტორული დავალიანება

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა დებიტორული დავალიანებები მოიცავდა კომპანიის მიერ ადგილობრივი კომერციული ბანკისგან შეძენილ დებიტორულ დავალიანებას 2,668 ლარის ოდენობით. ეს დებიტორული დავალიანებები სრულად უზრუნველყოფილია, ამასთან არიან ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული. ხელმძღვანელობის აზრით ეს დებიტორული დავალიანებები ანაზღაურდება იმ ფაქტის გამო, რომ კომპანიას აქვს პირველი დონის უფლება უზრუნველყოფილ აქტივებზე და აქტივების საბაზრო ღირებულება დებიტორულ დავალიანებას შეესაბამება.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

(გ) სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო ხარისხი

კომპანიის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

2020 წლის 31 დეკემბერი	სულ	<30 დღე	ვადაგადაცილება		
			30-60 დღე	60-90 დღე	>90 დღე
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.41%	0.04%	0.00%	0.00%	0.66%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	7,001	2,701	67	18	4,215
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(29)	(1)	–	–	(28)

2019 წლის 31 დეკემბერი	სულ	<30 დღე	ვადაგადაცილება		
			30-60 დღე	60-90 დღე	>90 დღე
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	15.08%	0.13%	0.87%	1.21%	33.56%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	15,914	7,831	578	413	7,092
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,400)	(10)	(5)	(5)	(2,380)

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ნაშთი 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მეტწილად წარმოადგენს კომპანიის მიერ ადგილობრივი კომერციული ბანკისგან შეძენილ დებიტორულ დავალიანებას 2,668 ლარის ოდენობით. როგორც ზემოთ ვახსენეთ, დებიტორული დავალიანებები სრულად უზრუნველყოფილია, ამასთან არიან ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული. ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების დარჩენილი რაოდენობა წარმოადგენს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს – სს „საქორგაზის“ დავალიანებას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებასთან დაკავშირებით რისკები არ აქვს, რადგან ამ საწარმოს საბოლოო მშობელი კომპანია აკონტროლებს, რომელსაც, თავის მხრივ, აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკა. მოძრაობა უიმედო სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების რეზერვში მე-7 შენიშვნაშია განხილული.

14. გადახდილი ავანსები

	2020	2019
შესყიდულ ბუნებრივ აირთან დაკავშირებული ავანსები	–	1,377
სულ გადახდილი ავანსები	121	184
	121	1,561

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები 74,340 ლარის (2019 წ.: 66,768 ლარი) ოდენობით წარმოადგენს მეკავშირე კომპანიის სს „საქორგგაზი“ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია) ვალდებულებას. 2018 წლის 1 თებერვალს კომპანიასა და სს „საქორგგაზს“ შორის გაფორმდა საიჯარო ხელშეკრულება მთლიანად 70,000 ლარზე, რამდენიმე ტრანშად. ამ სესხებზე ირიცხება საპროცენტო განაკვეთი 3%-ის ოდენობით და ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის მთლიანი თანხის დაფარვის ვადაა 2021 წლის 1 თებერვალი.

ხელმძღვანელობის აზრით, სესხის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე ნაკლები იყო, შესაბამისად სესხის თითოეული ტრანში განცალკევებულად აღირიცხება და მისი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სესხის სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებას შორის 14,024 ლარის სხვაობა აღიარებული იყო მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის ზრდის სახით. სესხზე დარიცხულმა წლიურმა ეფექტურმა საპროცენტო განაკვეთმა 2020 წელს 11,32% შეადგინა (2019 წ.: 11,32%). შესაბამისმა საპროცენტო შემოსავალმა 7,703 ლარი შეადგინა (2019 წ.: 6,313 ლარი).

ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები მოიცავდა შემდეგს:

	2020	2019
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი დაკავშირებულ მხარეზე გაცემულ სესხებზე	7,703	6,313
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული სხვა შემოსავალი	52	103
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	7,755	6,416

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს ბანკში 2,803 ლარის (2019 წ.: 1,405 ლარი) ოდენობით, რაც წარმოადგენს საქართველოს ბანკებში არსებულ უპროცენტო მიმდინარე ანგარიშებს.

17. კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შედგება 39,382 ლარს, რაც მოიცავდა 1,971,694 აქციას თითოეულის ნომინალური ღირებულებით 10 აშშ დოლარი.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოიქმნება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების ოპერაციებიდან. ის მეტწილად წარმოადგენს სხვაობას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებასა და წარმოქმნილი ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების სანაცვლოდ გადაცვლილი ფინანსური ან არაფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ნომინალურ ღირებულებას შორის.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. სესხები

	დაფარვის ვადა	2020	დაფარვის ვადა	2019
ქართული კომერციული ბანკი	5-თებ-21	333	5-თებ-20	2,024
ქართული კომერციული ბანკი		–	14-დეკ-20	2,959
		333		4,983

ადგილობრივი ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხების მიზანია კომპანიის მიმდინარე საოპერაციო საქმიანობის დაფინანსება. ყველა სესხი გამოხატულია ლარში. ადგილობრივ ბანკებთან გაფორმებული გარკვეული სასესხო ხელშეკრულებები კომპანიას ფინანსურ და არაფინანსურ ვალდებულებებს აკისრებს. 2020 წლისა და 2019 წლის განმავლობაში კომპანიას არღვევდა ამ სესხებთან დაკავშირებით ნაკისრ რამდენიმე ვალდებულებას. კომპანიამ ბანკებიდან მიიღო დაფარვის ვადამდე ვალდებულებების დარღვევის გამო მოთხოვნის უფლების დათმობის წერილები.

	2020	2019
1 იანვარს	4,983	7,915
გადახდილი ძირითადი თანხა	(4,650)	(2,901)
დარიცხული პროცენტი	371	867
გადახდილი პროცენტი	(371)	(898)
31 დეკემბერს	333	4,983

ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები მოიცავდა შემდეგს:

	2020	2019
სესხების საპროცენტო ხარჯი	371	867
პროცენტის ზრდა საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-11 შენიშვნა)	402	582
	773	1,449

19. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2020	2019
გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება	4,562	7,980
სხვა კრედიტორული დავალიანება	152	316
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	4,714	8,296

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება ძირითადად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ არის და ლარშია გამოხატული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან, საიჯარო ვალდებულებებისგან და სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, გაცემულ სესხებს და ფულად სახსრებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც აკონტროლებს „სოკარი“. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება სოკარის მიერ რეგიონალურ და ქვეყნის დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება და რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების და რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთები მოიცავს მოთხოვნებს აბონენტების მიმართ, რომლებსაც კომპანია ბუნებრივ აირს მიაწვდის. ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კონსერვატიული დარეზერვების პოლიტიკა, რომელიც ნებისმიერი პრობლემური მომხმარებლის დროული იდენტიფიცირებისა და ადეკვატური დარეზერვების საშუალებას იძლევა. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ სს „საქორგაზზე“ გაცემული სესხი არ არის გაუფასურებული 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ გაცემული სესხების ამოღებასთან დაკავშირებით რისკები არ აქვს, რადგან ამ საწარმოს საბოლოო მშობელი კომპანია აკონტროლებს, რომელსაც, თავის მხრივ, აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკა.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის:

	საბალანსო ღირებულება	
	2020	2019
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	6,972	13,153
რესტრუქტურიზებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გრძელვადიანი) (მე-13 შენიშვნა)	–	361
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-16 შენიშვნა)	2,803	1,405
გაცემული სესხები (მე-15 შენიშვნა)	74,340	66,768
	84,115	81,687

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით.

კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, ამიტომ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვადები, პროცენტის სავარაუდო გადახდების ჩათვლით. არ არის მოსალოდნელი, რომ დაფარვის ვადების მიხედვით ანალიზში შემავალი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

	საბალანსო	სახელშეკრულებო	1 წელზე	1-დან	
2020 წლის 31 დეკემბერი	ღირებულება	ფულადი ნაკადები	ნაკლები	5 წლამდე	5 წელზე მეტი
სესხები (მე-18 შენიშვნა)	333	339	339	–	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	4,714	4,714	4,714	–	–
საიჯარო ვალდებულება (მე-11 შენიშვნა)	4,607	5,644	1,214	3,450	980
სულ ფინანსური ვალდებულებები	9,654	10,697	6,267	3,450	980

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

მიმოხილვა (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	1 წელზე ნაკლები	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
სესხები (მე-18 შენიშვნა)	4,983	5,366	5,366	–	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	8,296	8,296	8,296	–	–
საიჯარო ვალდებულება (მე-11 შენიშვნა)	4,933	7,119	1,431	4,831	857
სულ ფინანსური ვალდებულებები	18,212	20,781	15,093	4,831	857

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების რისკი საბაზრო ფაქტორების, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთებისა და უცხოური ვალუტის კურსების მერყეობის შედეგად. კომპანია არ დგას მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის წინაშე მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რადგან მისი სესხები ფიქსირებულ პროცენტია და მისი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი სამუშაო ვალუტაშია გამოხატული.

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება და ისეთი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, იყო შემდეგი:

	დონე	2020 წლის 31 დეკემბერი		2019 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	დონე 3	6,972	6,972	13,514	13,514
გაცემული სესხები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 3	74,340	75,347	66,768	65,691
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა)	დონე 1	2,803	2,803	1,405	1,405
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები (მე-8 შენიშვნა)	დონე 3	333	331	4,983	4,792
საიჯარო ვალდებულება (მე-11 შენიშვნა)	დონე 3	4,607	4,535	4,933	5,732
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	დონე 3	4,714	4,714	8,296	8,296

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ გაცემული სესხების, სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით, ანგარიშგების თარიღში მოქმედი საბაზრო განაკვეთების გამოყენებით.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალიზებული პოლიტიკა. კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებული საერთო მიზანია კაპიტალის დადებითი პოზიციის შენარჩუნება.

21. პირობითი ვალდებულებები

(ა) საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომლებიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შეძლებისდაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობების ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენოს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, კომპანია ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის არსებითი.

22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) ოპერაციები ხელმძღვანელობასთან

2020 და 2019 წლებში, კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 4 ფიზიკური პირისგან შედგებოდა. 2020 წელს მათ მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 619 ლარს შეადგენდა (2019 წ.: 305 ლარი), ხოლო სხვა სარგებელი 911 და 1,092 ლარი იყო, რომელიც შესულია ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ბ) ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

	2020	2019	ვალდებულებები მიმართ/(-გან)	
			2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
გაყიდვები				
სს „საქორგგაზი“	2,852	2,855	280	2,255
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	1,000	1,000	98	1,082
შპს „თელავგაზი“	182	167	18	197
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	9	9	–	1
შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“	5	5	–	–
	4,048	4,036	396	3,535
ბუნებრივი აირის შესყიდვა				
შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“	3,928	16,544	–	(3,160)
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	37,379	42,053	(4,522)	1,377
	41,307	58,597	(4,522)	(1,783)
მომსახურებების შესყიდვები (სხვა საოპერაციო დანახარჯებში შესული)				
შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“	203	206	–	–
შპს „სოკარ ჯორჯია სიქიურითი“	98	98	–	(10)
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	129	178	–	(17)
	430	482	–	(27)
ფასს (IFRS) 16-ის საფუძველზე აღრიცხული იჯარები (კომპანია, როგორც მოიჯარე)				
აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანიის წარმომადგენელი საქართველოში	1,110	1,753	(1,246)	(1,576)
	1,110	1,753	(1,246)	(1,576)

(გ) გაცემული სესხები

გაცემული სესხები მოიცავს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოზე სს „საქორგგაზი“ გაცემულ სესხს (მე-15 შენიშვნა).

23. აუდიტორის გასამრჯელო

	2020	2019
კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის მომსახურების საფასური, დღგ-ს გამოკლებით	33	29
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	202	198
სულ გასამრჯელო და დანახარჯები	235	227

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

24. ცვეთა და ამორტიზაცია

	2020	2019
ძირითადი საშუალებების ცვეთის დარიცხვა (მე-9 შენიშვნა)	1,175	1,224
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთის ხარჯი (მე-11 შენიშვნა)	829	1,088
საინვესტიციო ქონების ცვეთის ხარჯი	69	–
ამორტიზაციის დანარიცხი (მე-10 შენიშვნა)	641	588
სულ ცვეთა და ამორტიზაცია	2,714	2,900

25. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის 4 იანვარს კომპანიასა და სს „საქორგაზს“ შორის გაფორმდა არსებული სესხის ხელშეკრულების ცვლილება. ამ ცვლილების თანახმად, სესხის დაფარვის ვადა 2023 წლის 31 დეკემბრამდე გახანგრძლივდა, ხოლო საპროცენტო განაკვეთი 3%-დან 11,6%-მდე გაიზარდა.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2021 წლის 9 ივლისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

მმართველობითი ანგარიშგება

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 9 ივლისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 24 სექტემბერი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 9 ივლისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 24 სექტემბერი

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	4
3. ორგანიზაციული სტრუქტურა	4
4. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი	4
5. კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	5
6. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	7
7. კომპანიის განვითარების გეგმები	8
8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	9
9. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	9
10. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა ...	11
11. გამოყენებული მასალები	12

საქმიანობის მიმოხილვა

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანია (შემდგომში „სოკარი“ ან „SOCAR“), საქართველოს ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში 2006 წლიდან საქმიანობს.

საქართველოში კომპანია „SOCAR“-ის აფილირებული კომპანიები გაზის სექტორში არიან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ი და სს „საქორგაზი“, შემდგომში ერთობლივად წოდებული - „სოკარ გაზი“-ს ჯგუფი.

2013 წლის მაისში კომპანია სს „იტერა საქართველოს“ შეეცვალა სახელწოდება და დაერქვა სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ი. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ძირითადი საქმიანობებია ბუნებრივი აირის რეალიზაცია საბითუმო მომხმარებლებზე, შემოსავალი გაზგასამართი სადგურებიდან და შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარებიდან.

კომპანია კომერციული გაზის შესყიდვას ახორციელებს შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“, ხოლო სოციალური გაზის შესყიდვას შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან“.

კომპანიის აქციების 100%-ს ფლობს კომპანია „Alphard Gas Holdings B.V.“ (შემდგომში „Alphard“). „Alphard“-ის მფლობელი და მაკონტროლებელი მხარეა კომპანია „Cooperatief Menkent UA“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), რომელიც ნიდერლანდებში რეგისტრირებულ საწარმოს წარმოადგენს. საწარმოს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა სოკარი, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს აზერბაიჯანის სახელმწიფო.

2020 წლის მდგომარეობით სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენს“ ჰყავს 105 მომხმარებელი, რომლებთანაც გაფორმებულია შესაბამისი, სტანდარტიზებული, ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. მომხმარებლები იყოფიან მათი საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით:

- გამანაწილებელი კომპანიები - 15 კომპანია
- კომერციული აბონენტები - 48 კომპანია
- ავტო გაზგასამართი სადგურები - 42 კომპანია

გარდა აღნიშნული მომხმარებლებიდან მიღებული შემოსავლისა, კომპანიის დამატებით შემოსავლის წყაროს წარმოადგენს ინოვაციურ ტექნოლოგიებსა და ძირითად საშუალებებში ჩადებული ინვესტიციისგან მიღებული შემოსავლები, კერძოდ:

- ბილინგის პროგრამით მომსახურება
- დოკუმენტბრუნვის პროგრამით მომსახურება
- მილსადენების იჯარა
- ავტო გაზგასამართი სადგურების ფუნქციონირება
- ვირტუალური გაზსადენის საშუალებით კომერციული მომხმარებლების ბუნებრივი აირით მომარაგება, რაშიც იგულისხმება ისეთი მომხმარებლების მომარაგება ბუნებრივი აირით, რომლებიც მიერთებულნი არ არიან ტრანსპორტირების ქსელზე.

ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანიის მუშაობის სპეციფიკიდან გამომდინარე სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ი არ საჭიროებს ფილიალებს და შესაბამისად, მას ფილიალები არ გააჩნია.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

კომპანიის ორგანიზაციული სტრუქტურა სრულად შეესაბამება კომპანიის წინაშე არსებულ გამოწვევებსა და მის მიზნებს. იქიდან გამომდინარე, რომ სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის შემოსავლის წყაროს წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის საბითუმო და საცალო რეალიზაცია, ინფორმაციული ტექნოლოგიებით მომსახურება და ინოვაციური პროექტების განხორციელება საქართველოს მასშტაბით, სტრუქტურაში შემავალი თითოეული რგოლი პასუხისმგებელია ტექნიკური, ტექნოლოგიური თუ იურიდიული რისკების მართვაზე, რაც გულისხმობს საჭირო კადრების სწორად შერჩევას, ასევე მყისიერ რეაგირებას შექმნილ თუ პოტენციურ საფრთხეებსა და პრობლემებზე.

კომპანიის მართვა ხორციელდება ვერტიკალური სტრუქტურით, რასაც ხელმძღვანელობს დირექტორი, რომელსაც დაქვემდებარებაში ჰყავს მოადგილეები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათ პასუხისმგებლობაში არსებული საკითხების მართვას.

სტრუქტურის მნიშვნელოვან რგოლს წარმოადგენენ სხვადასხვა საკითხებში დირექტორის მრჩეველები/კონსულტანტები, რადგან სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ერთ-ერთ მიმართულებას წარმოადგენს თანამედროვე, ინოვაციური პროექტების დანერგვა საქართველოში, რომელიც საჭიროებს გამართული მართვის სისტემას.

სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი

ბუნებრივი გაზი საქართველოსთვის ერთ-ერთი უმთავრესი ენერგიის წყაროა, რომლის მეშვეობით კმაყოფილდება საქართველოში ენერგიის მნიშვნელოვანი წილი.

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის მომხმარებელთა მიერ ბუნებრივ გაზზე მოთხოვნაზე 2020 წელს იმოქმედა პანდემიამ და მასთან დაკავშირებულმა შეზღუდვებმა. სექტორების მიხედვით მოხმარება შემდეგნაირად გამოიყურება:

- კომერციული მოხმარება შემცირდა 13%-ით
- გამანაწილებელი კომპანიების მიერ კომერციული მოხმარება შემცირდა 11%-ით
- აგეს-ს მოხმარება შემცირდა 27%-ით

საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის უმთავრესი მომწოდებელი აზერბაიჯანია, საიდანაც ქვეყანა იღებს მისი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად საჭირო ბუნებრივ გაზს. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის მიერ სოციალური გაზი სრულად არის შეძენილი შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან“, ხოლო კომერციული გაზი შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“.

კომპანია ცდილობს განავითაროს ახალი მიმართულებები და მოიძიოს გაზის რეალიზაციის ახალი არეალი. აღნიშნული მიმართულებით მნიშვნელოვან პროექტს წარმოადგენს იმ მომხმარებლების მომარაგება ბუნებრივი აირით, რომელთა ფუნქციონირების არეალში

მიმდინარე ეტაპზე არ არის მიყვანილი გაზის მილსადენი; აღნიშნული პროექტი მნიშვნელოვანია როგორც სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ისთვის, ასევე ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისთვის.

COVID 19-თან დაკავშირებული გამოწვევები

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. არსებობს პანდემიით გამოწვეული გლობალური შენელების მასშტაბების და ქართულ ეკონომიკაზე მისი გავლენის განსაზღვრასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. კოვიდ-19-ის ინფიცირების პირველი შემთხვევა საქართველოს დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა 2020 წლის თებერვალში დაადასტურა. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კოვიდ-19-ის გავრცელების შემაკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ გამოუწვევია კომპანიის ოპერაციების შეწყვეტა, რადგან გაზის გაყიდვა მთავრობის ოქმით იყო დაშვებული, თუმცა იქედან გამომდინარე, რომ კომპანიის შემოსავალი ბუნებრივი აირის რეალიზაციიდან დიდად არის დამოკიდებული იურიდიული პირების მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის რაოდენობაზე, ის მნიშვნელოვნად შემცირდა, საქართველოს მთავრობის მიერ კოვიდ-19-ის გავრცელებასთან ბრძოლის ფარგლებში შემოღებული შეზღუდვების შედეგად. კომპანია აკონტროლებს ვირუსის გავრცელების გავლენას მის საქმიანობაზე. თანამშრომლები იცავენ საქართველოს მთავრობის მიერ გაცემულ ყველა ოფიციალურ სახელმძღვანელო მითითებას, რათა დაიცვან თავისი ხალხი და უზრუნველყონ საქმიანობის უწყვეტობა. ხელმძღვანელობის აზრით მომდევნო წლებში ვითარება გამოსწორდება, რადგან მისი საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, კომპანია არ მოელის, რომ კოვიდ-19-ს არსებით უარყოფითი გავლენა ექნება კომპანიის უნარზე, განაგრძოს არსებობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის შემოსავალმა 2020 წელს შეადგინა 51 739 000 ლარი. აქტივების ჯამური ღირებულება 2020 წლის ბოლოს შეადგენდა 106 800 000 ლარს, ხოლო 2019 წელს - 108 281 000 ლარს. კომპანიის მთლიანი აქტივების 15%-ს წარმოადგენს გაზსადენები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა საშუალებითაც კომპანია ახორციელებს თავის ძირითად საქმიანობას. კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება 39 382 000 ლარის სააქციო კაპიტალისგან და -2,435,000 ლარის დამატებითი კაპიტალისგან. 2020 წელს კომპანიის საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები შეადგენდა 6 868 000 ლარს. კომპანიის 2020 წლის მოგებამ გადასახადის გადახდამდე შეადგინა 7 275 000 ლარი.

კომპანიის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადები

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის მიერ დაარსებიდან 2020 წლის ჩათვლით გადახდილი გადასახადები ასე გამოიყურება:

წელი	ბიუჯეტში გადახდილი თანხა
------	--------------------------------

2008	2,776,466
2009	3,541,085
2010	629,919
2011	3,774,060
2012	4,049,089
2013	1,961,909
2014	4,439,529
2015	4,620,013
2016	2,556,889
2017	2,646,448
2018	3,175,163
2019	3,443,439
2020	2,303,326
სულ	39,917,335

საკადრო პოლიტიკა

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ს 2020 წელს ჰყავდა საშუალოდ 51 თანამშრომელი. კომპანია უზრუნველყოფს თავისი თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევას. ასევე, თანამშრომელთა წახალისების მიზნით, კომპანია იყენებს ბონუს სისტემას ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით. დიდი ყურადღება ეთმობა შრომის უსაფრთხოების მიმართულებას, რა კუთხითაც კომპანია გეგმავს მნიშვნელოვანი ღონისძიებების განხორციელებას.

კომპანიის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების ლიკვიდობის მიმოხილვა და რისკების მართვის მექანიზმები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებებისა და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, გაცემულ სესხებსა და ფულად სახსრებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია მიეკუთვნება კომპანიების დიდ ჯგუფს, რომელსაც „სოკარი“ აკონტროლებს. ფინანსური რისკების უმეტესობაზე ზედამხედველობასა და კონტროლს ახორციელებს „სოკარი“ რეგიონების და ქვეყნების დონეზე. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კომპანიის გათვლებით, ინტენსიურმა გაზიფიკაციამ წელიწადში დაახლოებით 1 000 000 ხე გადაარჩინა მოჭრას. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპათიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

„სოკარის“ ჯგუფის მიერ განხორციელებული სხვა სოციალური პროექტები:

კულტურა

„სოკარისა“ და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მჭიდრო და ხანგრძლივი თანამშრომლობით მრავალი პროექტი შეიქმნა. კომპანია დიდ ინვესტიციებს დებს კულტურული მემკვიდრეობის რესტავრაციაში და მხარს უჭერს სხვადასხვა მუსიკალურ ფესტივალს. აღსანიშნავი პროექტებია:

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ და „სოკარმა“ ხელი მოაწერეს თანამშრომლობის მემორანდუმს, რომლის ფარგლებშიც „სოკარი“ CHECK IN GEORGIA-ს პარტნიორი გახდა.
- „სოკარი“ არის ელექტრონული მუსიკის ფესტივალების 4GB-ის და OPEN AIR-ის მხარდამჭერი.
- მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა- ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- სოკარის წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს ახუნდოვ ჰაუსს წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.
- „სოკარი“ არის ინტელექტ-შოუ „რა? სად? როდის?“ სპონსორი.

სპორტი

„სოკარი“ უკვე 14 წელია მხარს უჭერს ქართულ სპორტს და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მის განვითარებაში. კომპანია არის საქართველოს რაგბისა და ფეხბურთის ახალგაზრდული ნაკრებების, ასევე ჭადრაკის ფედერაციის ოფიციალური სპონსორი. კერძოდ:

- საქართველოს რაგბის U20 ნაკრების სპონსორი.
- უეფას ოფიციალური პარტნიორი და ევროპის 2016 წლის ჩემპიონატის სპონსორი.
- საქართველოს ფეხბურთის U19 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოში ჭადრაკის ფედერაციის გენერალური სპონსორი.

ინფრასტრუქტურა

კომპანიას დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. „სოკარმა“ შექმნა ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი არქიტექტურული ნაგებობები და სტრატეგიული მნიშვნელობის კომპლექსები, კერძოდ:

- რუს-ურბნისის მრავალფუნქციური კომპლექსი.
- სოკარისა მულტიფუნქციური კომპლექსი თბილისი-რუსთავის გზაზე.
- სოკარისა და მაკდონალდსის ერთობლივი ობიექტი ბათუმში.
- ჰეიდარ ალიევის სახელობის პარკები და რეკრეაციული ზონები თბილისსა და რუსთავეში.

ქველმოქმედება

„სოკარი“ ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე კომპანია აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.
- საქველმოქმედო ფონდის - ნატვრის ხე - გენერალური სპონსორობა. ფონდი 2014 წლიდან აფინანსებს ბავშვების მკურნალობას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

კომპანიის განვითარების გეგმები

კომპანია მუდმივად ცდილობს განავითაროს ახალი მიმართულებები, რაც ხელს შეუწყობს ბუნებრივი გაზის მოხმარების ზრდას. კერძოდ, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება

არის, არაგაზიფიცირებულ რეგიონებში მომხმარებლების ბუნებრივი გაზით მომარაგება სპეციალური გადამზიდი საშუალებებით. ამ მიმართულებით კომპანია თანამშრომლობს ამერიკულ-გერმანული კომპანია HEXAGON X-perion-თან, რომელიც ლიდერია ბუნებრივი გაზის გადამზიდი საშუალებების წარმოებაში. აღნიშნული ინოვაციური პროექტები მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ქვეყნის ტურისტულ პოტენციალს და ხელს შეუწყობს ენერგოეფექტურობის დანერგვის პროცესს მაღალმთიან რეგიონებში

სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის მიზანია დააკმაყოფილოს ბაზარზე არსებული მომხმარებლები მათთვის საჭირო ბუნებრივი აირით, შექმნას ხელსაყრელი და თითოეულ მომხმარებელზე მორგებული ანაზღაურებისა და მიწოდების პირობები, რითიც ხელს შეუწყობს როგორც მომხმარებელთა კმაყოფილებას, ასევე ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდის შენარჩუნება/გაუმჯობესებას.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას ამ ეტაპზე საკმაოდ მყარი პოზიცია უჭირავს ბაზარზე, კერძოდ, მას აქვს რამდენიმე უპირატესობა, რომელიც განაპირობებს მოკლე და გრძელვადიან პერსპექტივაში მის სტაბილურ ფუნქციონირებას და მომავალ განვითარებას, მათ შორისაა: რეგიონალურ გაზის მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება და კომპეტენცია, ავტორიტეტული და ძლიერი აქციონერი (აზერბაიჯანის სახელმწიფო კომპანია), თითოეულ მომხმარებელზე მორგებული სისტემა, ინოვაციური პროექტები და სტაბილური და პროფესიონალი საკადრო სტრუქტურა. ზემოთხსენებული ფაქტორები ქმნის შესაძლებლობას, რომ კომპანია მომავალში კიდევ უფრო განვითარდეს.

საფრთხეებსა და რისკებში მოიაზრება ბუნებრივი გაზის რეალიზაციის მაჩვენებლის შემცირება, რაც გამოიხატება ავტო გაზგასამართი სადგურების რეალიზაციის შემცირებაში, რაც დაფიქსირდა 2019 წელს. ეს გამოწვეულია როგორც ჰიბრიდული და ელექტრო ავტომანქანების პოპულარიზაციით და თხევად გაზზე განსხვავებული დაბეგვრის სისტემებით, რაც შესაბამისად საბოლოო რეალიზაციის ფასზე მოქმედებს. ამასთან, მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს პანდემია და მისგან გამოწვეული შეზღუდვების შედეგად რეალიზაციის შემცირება

ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები

პოლიტიკური ფაქტორები:

- აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის განვითარების და ბაზარზე მყარი პოზიციის გარანტიაა. პოლიტიკური ცვლილებები როგორც წესი, გავლენას არ ახდენს „სოკარზე“, რადგან აზერბაიჯანისა და საქართველოს ურთიერთობები სტაბილურია.
- ბოლო წლებში მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლების ფონზე ბაზარი უფრო დაცული გახდა გაზის ტარიფთან დაკავშირებული პოლიტიკური სპეკულაციებისგან, რადგან ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის.

- რეგიონის პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეკონომიკური არასტაბილურობაც, რაც ასევე აისახება ენერგეტიკაზე.
- ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება - ამ ხელშეკრულების პირობებმა შესაძლოა ენერგეტიკული ბაზრის ფუნდამენტური ცვლილებები გამოიწვიოს რეგულირებისა და კანონმდებლობის კუთხით.
- ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი და მასზე მიბმული ენერგიის მოხმარების ზრდა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს კომპანიის შემოსავლის ზრდაში.
- სახელმწიფოს მიერ ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების ინტენსივობა და მოცულობა პირდაპირ ზეგავლენას ახდენს მოხმარების მაჩვენებელზე, რადგან კომერციული მომხმარებლების მნიშვნელოვანი წილი მოდის საგზაო და სამშენებლო მასალების კომპანიებზე.
- მაღალმთიანი ტურიზმის განვითარება ასევე მნიშვნელოვანი ფაქტორია სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის შემოსავლის ზრდისთვის, რადგან კომპანიის ინოვაციური პროექტი საშუალებას მისცემს იმ კომერციულ მომხმარებლებს, რომლებიც მსგავს რეგიონებში არიან განთავსებული, მიიღონ უფრო იაფი ენერგია ბუნებრივი გაზის სახით ვიდრე ელექტროენერგია, ნავთობპროდუქტები თუ შეშა.

ეკონომიკური ფაქტორები:

- სავალუტო რისკები - ლარის არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის ფინანსური პრობლემები.
- საპროცენტო განაკვეთი - გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია თავისი საქმიანობის გარკვეულ ნაწილს სესხით აფინანსებს, საპროცენტო განაკვეთი დიდ გავლენას ახდენს მის ფინანსურ ხარჯებზე.
- ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზე დამოკიდებული მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა და შესაბამისად გაზის მოხმარება.

სოციალური ფაქტორები:

- მოსახლეობის ზრდის ტემპი შემცირებულია, რაც პირდაპირ მოქმედებს გაზის მოხმარების მოცულობაზე რადგან, სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ი ახორციელებს სოციალური გაზის მიწოდებას რამდენიმე გამანაწილებელი კომპანიისთვის.
- გარემოს დაცვა - ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უფრო და უფრო დიდი ყურადღება ექცევა გარემოზე ზრუნვას, რაც გულისხმობს ბაზარზე მყოფი კომპანიებისთვის დამატებით რეგულაციებს და მეტ სოციალურ პასუხისმგებლობას.
- დემოგრაფიული განაწილება - საქართველოში მოსახლეობის უმრავლესობა ცხოვრობს ქალაქებში. ქალაქის მოსახლეობას უფრო ნაკლები წვდომა აქვს გაზის შემცველ პროდუქტებზე, ვიდრე სოფლად. აქედან გამომდინარე, კონკურენციის რისკი ქალაქებში ნაკლებია.

- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში - ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება კომუნიკაცია მომხმარებელთან და საოპერაციო საქმიანობა.

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცველი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (ციფრული ტექნოლოგიები)

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტი და შემოსავლის წყაროა. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. კომპანიის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ალექსანდრე ხეთაგური,
დირექტორი

24 სექტემბერი, 2021

- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში - ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება კომუნიკაცია მომხმარებელთან და საოპერაციო საქმიანობა.

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცველი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (ციფრული ტექნოლოგიები)

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტი და შემოსავლის წყაროა. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. კომპანიის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ალექსანდრე ხეთაგური,
დირექტორი

24 სექტემბერი, 2021

გამოყენებული მასალები:

1. სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“-ის ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის დამოუკიდებელი აუდიტორის, შპს „იუაი“-ს დასკვნასთან ერთად.

